

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому:
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

Ціна 20 коп.

На всіх факультетах університету розпочалися семінарські заняття по вивченню матеріалів ХХ з'їзду КПРС.

Завдання всіх викладачів та студентів — досконало вивчити історичні рішення ХХ з'їзду нашої партії.

ВИЩЕ РІВЕНЬ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Радянська школа готує висококваліфіковані кадри для всіх галузей народного господарства, науки і культури. В процесі цієї підготовки студентам не лише передаються знання з тієї чи іншої спеціальності, а разом з тим у студентів виховуються кращі риси радянської людини — патріотизм, колективізм, інтернаціоналізм, любов до праці.

Проте не менш важливим, ніж прищеплення студентам любові до своєї професії, почуття професійної гордості, є прищеплення навиків культурної поведінки в повсякденному житті, в побуті, підвищення культури мови.

Безумовно, що робота виховна у нас ведеться. І робота велика. Займаються нею і викладацький склад і партійна, комсомольська та профспілкова організації.

Але все-таки рівень виховної роботи у нас залишає бажати багато кращого. Про це ми й повинні, в першу чергу, говорити.

В комсомольських організаціях факультетів життя не вирує бурхливо, мало проводиться цікавих міроприємств. Та й ті, що проводяться, зводяться до одноманітних форм. Про подібний стан в житті комсомольської організації філологічного факультету говорилось нещодавно в статті Р. Іванова та В. Ващенко.

Одним з важливих недоліків виховної роботи факультетських комсомольських, профспілкових і партійних організацій є відірваність їх роботи від роботи студентських комітетів обох гуртожитків.

На цьому і хочемо загострити увагу. З формального боку ніби все гаразд. Існує студком, є відповідальні в усіх бюро за роботу в гуртожитку, складаються плани і частково виконуються. Однак порядку достатнього немає, відпочинок студентів організується погано, міроприємства проводяться абияк.

А чий же обов'язок організувати культурний відпочинок студентів, створити із мешканців гуртожитку дружний колектив?

В першу чергу — це обов'язок студкомів і факультетських партійних, комсомольських та профспілкових бюро.

Насправді ж виходить так, що життя на факультеті — не одне, а життя в гуртожитку — друге. Факультетські бюро займаються першим, мало цікавлячись другим.

Візьмемо хоч би відвідування лекцій. Ранком в багатьох кімнатах гуртожитку по вул. Пастера в лекційний час можна застати, як правило, 20—30 чоловік, що не пішли на лекції без поважних причин.

Наприклад, 29 березня в цьому гуртожитку в лекційний час дома було більше 30 чоловік, що не пішли на заняття без поважних причин. Серед них студенти фізико-математичного факультету сестри Димченко, Паніна, Панкова, Чаплигін, Ацеховська (секретар комсомольського групового бюро IV курсу), Белік, Яроцький (староста I курсу), Шимчук, Марченко, Демченко, Суслів (студент I курсу фізико-математичного факультету).

який вирішив «самостійно вивчити» матеріали ХХ з'їзду КПРС), студентка хімічного факультету Бодюл, що залишилася «співчувати» хворій Цингальовій, «хвора» П'янова (філологічний факультет) та багато інших.

Чому факультетські бюро проходять байдуже мимо такого явища? Чому разом з студкомом не влаштовують постійного контролю по боротьбі з прогулами, не борються з ледарями?

Очевидно через це прогульники почувують себе досить спокійно і систематично проспипають перші лекції.

Треба створити навколо цих нетерпимих явищ активну громадську думку, щоб пропуск лекцій без поважної причини був неможливим.

В багатьох кімнатах гуртожитку брудно. Зайдіть хоч б в кімнати № 21, № 25, № 1, № 3, № 52-а, № 5, № 116, № 106 та ін. Але чому ж брудно? Тому, що в більшості мешканці тут живуть недружно, ніякої відповідальності за собою не почувують. Наприклад, в кімнаті № 116 відро з помиями може півдня стояти посеред кімнати, бо чергова пішла на лекції, а ті дівчата, що залишилися дома, не хочуть втручатися «не в свою справу».

Деякі студенти дивляться на справу підтримання чистоти в своїй кімнаті, очевидно, так, як студент IV курсу біологічного факультету Кевх'єв, який на зауваження санкомісії заявив: «Я вчусь не для того, щоб прибирати в кімнаті». Така поведінка Кевх'єва чомусь до цього часу не викликає реакції з боку товаришів, комсомольської групи і бюро біологічного факультету.

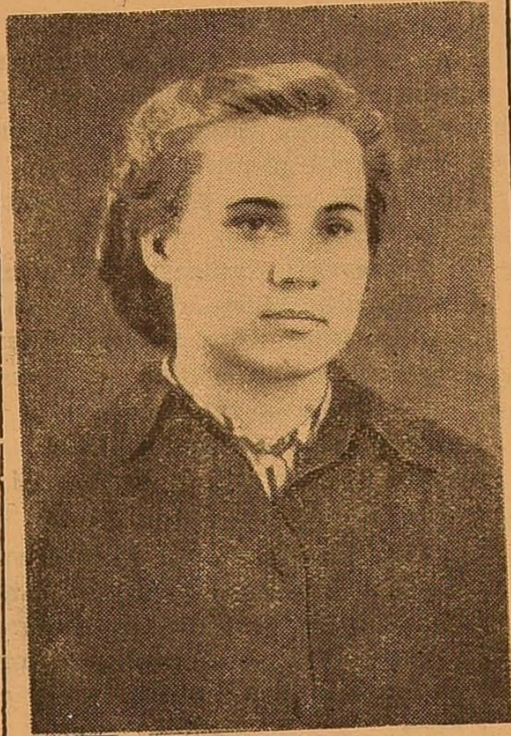
Факти говорять про те, що необхідно налагодити тісний зв'язок факультетських партійних, комсомольських і профспілкових організацій з студентськими комітетами гуртожитків, ліквідувати ту одноманітність у виховній роботі в гуртожитку, яка зводиться в основному до організації лекцій.

В гуртожитку по Пастера, 29, за період з листопада по квітень в червоному кутку прочитано 8 лекцій, проглянуто два фільми і проведена одна зустріч з письменниками Одеси. Як бачимо, різноманітність незначна.

А чому не організувати цікаві вікторини, музичні вечори, диспути, шахові турніри, вечори запитань і відповідей, культпоходи, зустрічі із знаними робітниками, з майстрами культури і т. д.

Все це повинні робити самі студенти, їх студентський комітет разом з комсомольськими та партійними бюро факультетів. Але не завадило б частіше відвідувати гуртожитки й викладачам.

Необхідно поставити виховну роботу серед студентів, зокрема, роботу студкомів в гуртожитках, на значно вищий рівень. І тут, в першу чергу, потрібне неослабне керівництво, серйозна підтримка з боку партійного бюро університету.

Одна з кращих студенток III курсу хімічного факультету Л. Висоцька.

Семінар пройшов успішно

29 березня на біологічному факультеті в групі зоологів IV курсу відбувся перший семінар по матеріалах ХХ з'їзду КПРС.

Семінар, який вів доцент І. С. Підгрушний, пройшов цікаво і змістовно. Були з'ясовані не лише всі основні питання семінару, але й багато допоміжних, що викликали інтерес у студентів.

Всі присутні на семінарі були залучені до обговорення поставлених питань, багато виступали з доповідями.

Можна відзначити добрі виступи тт. Камінської, Зинов'євої, Ніколенко.

МІТАСОВА, студентка IV курсу біологічного факультету.

У ФІЛОЛОГІВ

З великою енергією і серйозністю взялись студенти філологічного факультету за вивчення матеріалів історичного ХХ з'їзду КПРС.

Перші семінари, що вже пройшли на I і III курсах, наочно показали, що більшість студентів ґрунтовно готується до семінарських занять, використовуючи матеріали газет, пов'язуючи положення ХХ з'їзду з прикладами з повсякденного життя.

На I курсі студенти виготовляють наочне приладдя, діаграми, що показують зростання народного господарства СРСР.

На заняттях використовуються карти. Добре відповідають на семінарах студенти Лютіна, Слав'їна (III курс), Сидорова, Ворона, Корбут, Нахалетов (I курс).

Але студенти ще недосить глибоко вивчають основоположні праці В. І. Леніна. Не всі ще розуміють важливість вивчення матеріалів ХХ з'їзду і не завжди серйозно готуються до семінарських занять. Так, наприклад, студентка III курсу З. Морозова відмовилась відповідати на семінарі.

Комсомольські організації курсів борються за ліквідацію недоліків у вивченні матеріалів ХХ з'їзду КПРС.

Т. КОХАНОВСЬКА, Г. СВДЮК, члени комсомольського бюро філологічного факультету.

Студенти фізико-математичного факультету вивчають матеріали ХХ з'їзду КПРС

Студенти всіх курсів факультету вдумливо вивчають матеріали ХХ з'їзду КПРС. Характерною рисою семінарських занять, засідань наукових гуртків є те, що студенти пов'язують теоретичні положення з практикою комуністичного будівництва.

Так, 29 березня 1956 р. на засіданні наукового студентського гуртка по вивченню основ марксизму-ленінізму (керівник доцент Я. М. Штернштейн) обговорювалась тема «Завдання науки і техніки в шостій п'ятирічці». Присутніх було 43 чоловіки. З цікавими думками виступали студенти V курсу Генендер, Поршнева, студенти I курсу Мусьченко, Грушко та інші. Вони говорили про місце фізико-математичних наук в гігантській боротьбі за перетворення в життя «величких планів, накреслених ХХ з'їздом КПРС. Мова йшла про напівпровідники, електронні лічильні машини, радіоактивні ізотопи, застосування аерозолей (туманів) в сільському господарстві та про інші хвилюючі проблеми, над розв'язанням

яких нині працюють учні нашої країни. На майбутнє гурток планує обговорити доповіді студентів про колективне керівництво, про роспад колоніальної системи, про розвиток важкої індустрії і т. д.

Активно проходять семінарські заняття на перших курсах. Сумлінно, творчо вивчають марксистсько-ленінську теорію тт. Жадан, Дітчук, Березняк та багато інших. Проте є ще на першому курсі такі студенти, як Трувальська, Бармаш, Наврозов, Євсюков, П'ятницька, які не усвідомили виключної важливості вивчаних матеріалів і байдуже, поверхово ставляться до семінарських занять.

Матеріали з'їзду повинні бути добре вивчені всім студентством. Завдання факультетської комсомольської організації полягає в тому, щоб підняти активність студентів.

Необхідно нещадно боротись проти начотництва, фактів байдужого ставлення до вивчення марксистсько-ленінської теорії.

В. ФАЩЕНКО.

ТАК ПОВИННІ ПРОХОДИТИ ВСІ СЕМІНАРИ

Матеріали історичного ХХ з'їзду КПРС стали предметом обговорення і вивчення всією радянською громадськістю.

Вже перше семінарське заняття, що відбулося в нашій групі (керівник доцент І. В. Ганевич) 24 березня, дуже зацікавило всіх нас.

В обговоренні першого розділу доповіді М. С. Хрушова «Міжнародне становище Радянського Союзу» взяли участь 12 студентів. Всі виступаючі виявили не лише глибоке знання самої звітної доповіді ЦК КПРС, але й добру обізнаність в питаннях поточної політики.

Змістовно, з глибоким знанням матеріалів з'їзду виступали комуністи групи тт. Верещагіна, Бурлакова, комсомольці тт. Бібаєва, Ворона, Гаврилуца, Матвеев та інші.

Жваве обговорення викликало пи-

тання про те, що зараз вже немає потреби кожній соціалістичній країні обов'язково розвивати всі галузі важкої індустрії. Студенти Бурлаков, Гаврилуца, Верещагіна та інші дуже змістовно виступили з цього питання.

Цікавий спір розгорівсь навколо питання про шляхи розвитку Югославії в теперішній період і про те, чи можна вважати Югославію країною народної демократії. Інтересними були виступи тт. Матвеева, Ворони, Кашковського.

На семінарі були детально розглянуті також питання про забезпечення колективної безпеки в Європі та Азії, про роззброєння, розв'язання яких, як вказав на з'їзді М. С. Хрушов, є основою для міцного й тривалого миру.

В. ДАВИДКІН, студент II курсу історичного факультету.

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР

ІНСТИТУТ ЛІТЕРАТУРИ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

РЕКТОРУ ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. МЕЧНИКОВА

Відділ суспільних наук АН УРСР та Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка висловлюють подяку доценту Вашого університету, кандидату філологічних наук **В. В. Мартиніву** за прочитану ним доповідь «Шевченко в перекладах Франка на німецьку мову» на V науковій шевченківській конференції 15 березня 1956 року.

Голова Бюро відділу суспільних наук, доктор філологічних наук, професор **І. К. Білодід**.

Директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, академік **О. І. Білецький**.

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР

ІНСТИТУТ ЛІТЕРАТУРИ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

РЕКТОРУ ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І. І. МЕЧНИКОВА

Відділ суспільних наук АН УРСР та Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка висловлюють подяку доценту Вашого університету, кандидату філологічних наук **А. В. Недзвідському** за прочитану ним доповідь «Російська марксистська критика дожовтневого часу про Шевченка» на V науковій шевченківській конференції 14 березня 1956 року.

Голова Бюро відділу суспільних наук, доктор філологічних наук, професор **І. К. Білодід**.

Директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, академік **О. І. Білецький**.

ВНЕСЕМО СВІЙ ГІДНИЙ ВКЛАД У ВАЖЛИВУ СПРАВУ ПОЛІТЕХНІЗАЦІЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

НАША ДОПОМОГА ШКОЛІ В ЗДІЙСНЕННІ ЗАВДАНЬ ПОЛІТЕХНІЧНОГО НАВЧАННЯ

Історичні рішення XX з'їзду КПРС покладають велику відповідальність за здійснення політехнічного навчання на педагогічну громадськість, на науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади, що готують кадри вчителів для середньої школи.

Це повною мірою стосується і Одеського університету, зокрема кафедри педагогіки та психології, яка не раз показувала приклади великої активності в боротьбі за реалізацію завдань, поставлених партією та урядом.

Перед університетом, перед кафедрою педагогіки і психології стоять три групи завдань, зв'язаних з політехнічним навчанням в школі.

Перша група полягає в корінному поліпшенні підготовки педагогічних кадрів, які повинні забезпечити виховання людей, добре знайомих з основами виробництва, вільно володіючих необхідними для практичної діяльності трудовими вміннями і навиками.

Слід сказати, що в цьому відношенні кафедрою педагогіки та психології дещо зроблено.

Робочі плани з психології та педагогіки значне місце відводять питанням виробничого навчання, виховання трудових вмінь та навиків, організації виробничих екскурсій. Так, в робочому плані з психології висвітлюються питання про роль аналізаторів в політехнічному навчанні, про вплив політехнічного навчання, яке є важливою умовою всебічного розвитку людини, на формування особистішкості школяра — його сприйняття, уваги, пам'яті, мислення, здібностей, — про формування навиків в умовах політехнічного навчання, про психологічні особливості трудової діяльності і т. д.

В робочому плані з педагогіки значна кількість годин приділяється питанням політехнічного навчання: про це йде мова при висвітленні мети і завдань комуністичного виховання, методів шкільної роботи, лабораторних занять, виробничих екскурсій, роботи в майстернях та на пришкольній ділянці, при розкритті ролі сім'ї в залученні дітей до основ виробництва, завдань позакласної і по-

зашкільної форм виробничого навчання, при обґрунтуванні його виховного значення і т. д.

Вже той факт, що педагогіка викладається на всіх факультетах, а психологія (права, з мізерною кількістю годин) майже на всіх, повинен відіграти важливу роль в поліпшенні підготовки учителів для політехнічної школи.

Неможливо не відзначити, що в цьому році значно краще пройшла на всіх факультетах педагогічна практика студентів, недивлячись на те, що її строки в силу об'єктивних обставин довелося трохи скоротити.

Слід згадати, що колективом кафедри був прочитаний студентам ряд лекцій: «Завдання школи в світлі рішень XX з'їзду КПРС», «Про любов до педагогічної професії» і т. д., які також повинні відіграти певну роль в поліпшенні педагогічної підготовки вчителів.

Однак деяке поліпшення в підготовці вчителів для політехнічної школи в нашому університеті — це лише перші кроки, які не можуть нас заспокоїти.

Підготовка кадрів, покликаних здійснювати політехнічне навчання, — справа всього університету, і, в першу чергу, всіх кафедр фізико-математичного, біологічного, хімічного факультетів.

Доки наші студенти не будуть проходити спеціальних курсів і практикумів з машинобудування, енергетики, сільськогосподарського виробництва, не навчатися працювати в майстернях, на пришкольній ділянках, доти наші кадри будуть далекі від вимог політехнічної школи.

Друга група завдань по здійсненню в школі політехнічного навчання зв'язана з науково-дослідною роботою. І в цьому відношенні кафедра педагогіки і психології має деякі успіхи. Нею закінчено 5 робіт з питань політехнічного навчання: про уроки праці в молодших класах школи, про виробничі екскурсії, про пришкольній ділянці, про позакласні форми політехнічного навчання, про роль сім'ї в залученні дітей до основ виробництва, завдань позакласної і по-

НАШІ ПРЕТЕНЗІЇ І ВИМОГИ

Старожитовська школа, Оротівського району, Вінницької області, здійснюючи політехнічне навчання, домоглася того, що всі наші випускники виходять із школи добре підготовленими до роботи в сільському господарстві. В 1955 році в тракторній бригаді, яка працює в колгоспі, 70—80% всіх робітників (трактористів і причіплювачів) склали випускники школи.

В школі добре використовуються для навчання дослідні ділянки. Школа має 2,8 га землі. На 0,4 га розміщено шкільний сад-розсадник. За останні три роки школа пердала місцевому колгоспу понад 2000 шеп і понад 1000 шеп роздала учням. Найцінніше в цій справі те, що кожний учень 6—7 класу уме робити шпелення і з великою охотою виконує цю роботу.

На останніх 2,4 га школа має польову, кормову і оочену сівозниці. Таким чином всі учні мають повний уяву про сівозміни, вмють правильно розбиратися в справі рілнництва.

Кафедра педагогіки та психології систематично проводить консультації для вчителів та батьків, організувала десятки лекцій, бере активну участь у всіх педагогічних конференціях вчителів.

Однак цього мало. Для допомоги школі повинен бути залучений весь колектив університету в цілому. Необхідно широко розкрити двері лабораторій, музеїв, кабінетів для вчителів, а в деяких випадках і для учнів шкіль, надати можливість організувати пришкольній ділянці під керівництвом викладачів біологічного факультету.

Два міроприємства необхідно провести, щоб допомога школі була актуальною і діючою:

1) організувати силами всіх викладачів, особливо фізико-математичного, хімічного і біологічного факультетів, лекторій для вчителів;

2) створити при ректораті спеціальну комісію, яка координувала б зусилля всіх факультетів і кафедр, спрямовані на допомогу школі.

Немає сумніву, що колектив викладачів Одеського університету вважатиме для себе справою честі взяти активну участь в реалізації рішень XX з'їзду про політехнічне навчання.

Д. Г. ЕЛЬКІН.

(ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ)

Спеціальність раяляського вчителя є одною з найвідповідальніших і найпосерніших в нашій країні. XX з'їзд КПРС ставить нові завдання перед раяляською школою, колективом учителів нашої Батьківщини в справі

Для якнайшвидшого здійснення політехнізації школи необхідно не тільки запровадити нові предмети, що дають основи знань у питаннях промислового і сільськогосподарського виробництва, але й практично прилучити учнів до праці на підприємствах, у колгоспах і радгоспах, на дослідних ділянках і в шкільних майстернях.

Для проведення уроків праці в столярній майстерні доводиться використовувати вчителя початковий класів — любителя цієї справи.

Нехай в інститутах та університетах немає спеціальних факультетів підготовки учителів для уроків праці і практикумів, але треба було б в обов'язки програми десятирічки знайти з цим фізиків, хіміків і біологів. Це ж нікуди не годиться, коли в школу приїжджає біолог, і немає в нього практичних навиків роботи на ділянках.

Н. ГРІНБЕРГ, директор Старожитовської середньої школи, Оротівського району, Вінницької області, дипломант-заочник фізико-математичного факультету Одеського університету.

Тіснішим і всебічнішим став зв'язок студентів з школами, де вони проходять педагогічну практику. На фото: студентки фізико-математичного факультету прийшли за порадою до викладача школи № 37 М. А. Вербук.

Визначаючи своє місце у виконанні рішень XX з'їзду КПРС, вчені нашого університету можуть і повинні внести великий вклад в справу допомоги органам народної освіти, раяляській школі.

Треба сказати, що кафедра педагогіки та психології має певний досвід в цьому відношенні. Дані нею зроблені обґрунтовані рекомендації з ряду питань запроваджуються в практику, про що на звітній науковій конференції секції доповідал представник обласного відділу народної освіти. Тут необмежене поле діяльності і надзвичайно вдалий матеріал наукового дослідження; його запровадження в практику не вимагає додаткових зусиль, практика сама з нетерпінням чекає його.

Природничо-наукові факультети нашого університету також проводили немалу роботу по допомозі школі, цілком задоволені і в цьому пункті.

при всьому бажанні викладачів, не дав і не міг дати цього мені, і, мабуть, моїм товаришам.

В зв'язку з цим, на мою думку, слід значно продовжити педагогічну практику студентів, розширити курси методики. З метою покращення безпосередньої підготовки вчителів мови і літератури слід більше уваги приділити у викладанні методики і проведенні практики літературному читанню в 5—7 класах, видам і методам проведення письмових робіт.

Крім того, потрібно організувати підготовку вчителів на факультеті так, щоб кожний студент, починаючи з четвертого курсу (тобто після того, як він уже має відповідний запас знань), був у постійному зв'язку з школою аж до закінчення університету. Це дозволить студентіві проникнути в суть хоч би деяких з основних ланок навчально-виховного процесу школи і життя школи в цілому. Значне місце в такому зв'язку повинно бути відведено безпосередній участі студента в підготовці і проведенні класних учнівських і батьківських зборів, індивідуальних бесід з учнями і батьками, безпосередній участі у педагогічних нарадах.

Кожний вчитель літератури в школі в процесі викладання свого предмету не може не торкатися інших галузей мистецтва, а особливо кіно, музики, живопису. І навіть в тому випадку, коли вчитель проходить повз них, саме життя примусить його звертати на них увагу. Правду кажучи, ми, вчителі з університетською освітою, тут дуже часто попадаємо в «невигідне» положення.

Дати фундаментальні знання з цих питань студентам факультет не може, але ознайомити з найважливішими з них можна і потрібно. Для цього можна залучити кращих фахівців міста, запровадивши з цих предметів якщо не спеціальні курси, то хоч би факультативні.

Дорогі друзі, пробачте мені, якщо мої зауваження уже проведені в життя, якщо ж ні — дуже прошу вас подумати над ними.

З привітом до вас звучить Грехізбенська середньої школи, Фрунзеського району, Ворошиловградської області.

Р. І. ПАШКЕВИЧ.

Партія і раяляський уряд здійснюють широку програму крутого піднесення сільського господарства.

Особлива увага приділяється зерновому господарству — основі всього сільськогосподарського виробництва. В Директивах XX з'їзду по шостому п'ятирічному плану поставлені завдання по впровадженню найбільш продуктивних в місцевих умовах культур і сортів.

Багато добрих сортів різних культур вирощив Всеосозний селекційно-генетичний інститут ім. Т. Д. Лисенка. Цими сортами зараз засівається більше 7 млн. гектарів. Запровадження нових сортів значно збільшує валові збори зерна в колгоспах. Це можна показати на прикладі нашого підшефного колгоспу.

Озима пшениця є головною культурою колгоспу. Ще восени 1953 р. в колгоспі 20 гектарів було засіяно насінням нового високорозжайного сорту озимої пшениці Одеська-16, виведеного лауреатом Сталінської премії Ф. Г. Криченком. Посів був проведений перекресним способом, по парі.

Новий сорт дав дружні сходи, краще інших порезимував, мав хороший вирівняний травостій і був менше засмічений бур'янами. На момент збирання врожаю площа озимої пшениці, засіяна насінням цього сорту, виявилася найкращою ділянкою серед озимих посівів колгоспу. 1954 рік через кліматичні умови був несприятливий для зернових культур. Незважаючи на це, з площі в 20 га, засіяної новим сортом озимої пшениці Одеська-16, було зібрано 23,3 цента з га, а з ділянок, на які озима пшениця була засіяна в один і той же день, одним і тим же способом, але старим сортом, зібрано по 17,9 ц/га.

На обох ділянках врожай міг би бути значно більшим, але засів провадили майже два місяці і закінчили дуже пізно. Глибина засіву насіння на ділянках з меншою кількістю волиги не збільшувалася, як це вимагають правила агротехніки. Тому ці посіви озимих вийшли в зиму не повністю розвинутими, слабкими, в результаті — знижений урожай. Все це привело до того, що і в цілому по колгоспу зібрано врожай озимої

пшениці в 1954 році в середньому лише по 10,5 цента з га.

Восени 1954 р. насінням Одеська-16 уже було засіяно 277 гектарів. Посів проведено з 2 серпня до 3 вересня тракторною дисковою сівалкою перекресним способом по парі. Сходи були дружними, і рослини вийшли в зиму в хорошому стані.

Загальна площа посіву озимої пшениці в колгоспі в цьому році збільшилася, а період посіву скорочений в 4 рази, крім того, на посівах озимих по свіжій оранці зроблено каткування, що забезпечило одержання вчасних дружних сходів. Врожай на цій ділянці був 23 цента з га, а середній врожай в колгоспі склав 18,1 цента з га.

Восени 1955 року вже вся площа озимої пшениці в колгоспі—1338 га— засіяна новим сортом Одеська-16. Велике значення у збільшенні виробництва дружайних культур має висівання в наших районах озимого ячменю. Озимий ячмінь значно врожайніший, ніж яровий, але високозмістий сортів у нас не було. За останні роки у Всеосозному селекційно-генетичному інституті ім. Т. Д. Лисенка лауреатом Сталінської премії П. Ф. Гаркавим виведено новий сорт озимого ячменю Одеський-17.

Як показали результати сортодослідження і виробничі посіви, цей сорт є найбільш змістийким, найбільш врожайним в наших умовах. Насіння цього сорту ще мало, він лише розмножується і впроваджується у виробництво.

Для підвищення розмноження сорту одержаного колгоспом насіння було висіяно на пару ширококрялим способом з міжряддями в 30 см. До насіння озимого ячменю було домішане насіння гірчиці для одержання так званих куліс з метою снігозагримання. Рослини гірчиці до кінця листопаду досягли 12 см. висоти.

З кожного з двох гектарів зібрано по 30,5 цента з га ячменю, а середній врожай ярового ячменю в цьому році складає 10,5 цента з га. Восени 1955 р. новим сортом ячменю в колгоспі вже засіяно 55 га.

Слід відмітити, що в колгоспі складено дослід посіву озимих за методом Г. С. Мальцева.

Шефи з університету подають до-

помогу й по запровадженню високоврожайних сортів кукурузи Одеська-1 та Одеська-10, гречки, фацелі та інших культур.

Наприкінці статті хочеться сказати, що було б доцільно налагодити тісніші виробничі зв'язки з підшефним колгоспом. Чому не можна було б організувати літню практику студентів університету і, в першу чергу, біологічного факультету в колгоспі ім. Леніна? Це може і в невеликій мірі, але сприяти б виправленню окремих хиб агротехнічного характеру, наявних в колгоспі. З другого боку, це, безсумнівно, було б корисно і студентам в їх підготовці до здійснення політехнічного навчання в школі.

Доцент І. М. САГАДАК, агроном колгоспу ім. Леніна, М. М. ТРЕНІН.

НА ДОПОМОГУ ШКОЛІ

Виконуючи рішення XX з'їзду КПРС про політехнізацію навчання в середній школі, колектив фізико-математичного факультету всемірно допомагає учням 10-х класів середніх шкіл області в набутті практичних навиків користування різноманітними фізичними приладами. Працівники факультету допомагали організувати практику в 36-ій середній школі міста.

В дні весняних шкільних канікул ряд районних шкіл звернувся з проханням організувати ряд лекцій з демонстраціями, а також практичні заняття учнів цих шкіл.

Декан факультету доц. Т. Я. Сьорз і доценти С. О. Голуб, К. К. Демідов, П. І. Домбровський та асистент В. К. Шиманський охоче відкликнулись на це прохання і в період канікул провели ряд занять з учнями Савранської (Савранський район) та Лиманської (Роздільнянський район) шкіл.

Доценти С. О. Голуб та К. К. Демідов прочитали оглядові лекції з питань електрики, оптики, атомної фізики, рентгенівського проміння та інші, супроводжувані рядом демонстрацій.

Доцент П. І. Домбровський та асистент В. К. Шиманський провели практичні заняття з електрики та оптики.

ДУМКИ ПРО ПОЛІТЕХНІЗАЦІЮ

Питання про зв'язок школи з життям не можна вважати новим, або, наслідуючи термінологію істориків, новітнім. Це головне питання педагогіки, і воно стоїть перед громадськістю з того часу, як існує школа.

Передові педагоги на протязі всієї історії освіти пристосовували школу до насущних потреб суспільства, і лише в періоди більш чи менш глибокої реакції, школи, відповідно до волі влади, примусово відхилилася в сторону схоластики, відривалася від життя.

Не новим є також питання поєднання розумового навчання з продуктивною працею і фізкультурою. Маркс і Енгельс мали можливість поспіяти до успішними експериментами в цьому напрямку і ввели такий пункт в план міроприємств пролетаріату, організованого як партійний клас (див. «Комуністичний маніфест»).

Маркс пише в «Капіталі», що з фабричної системи, як це можна простежити в деталях у Роберта Оуена, виріс зародок виховання епохи майбутнього, коли для всіх дітей вище певного віку продуктивна праця буде поєднуватися з викладанням, і гімнастикою не лише як один із засобів для збільшення суспільного виробництва, але і як єдиний засіб для підготовки всебічно розвинених людей.

Ще в 1897 році Володимир Ілліч Ленін писав про те, що не можна собі уявити ідеалу майбутнього суспільства без поєднання навчання з продуктивною працею молодого покоління. Як пристрасний революціонер, Володимир Ілліч з перших же днів радянської влади, з перших днів становлення радянської школи настоює на негайному переході до політехнічного навчання.

Комуністична партія на всіх етапах соціалістичного будівництва в питаннях, зв'язаних з постановкою народної освіти, вимагала від органів освіти виконання ленінських заповітів.

Особливо гостро питання про побудову роботи школи постало в період між XIX та XX партійними з'їздами, і, потрібно було сказати, що Академія педагогічних наук

РСФСР, яка повинна була очолити всю наукову роботу в цій галузі, не справила з цим завданням, не допомогла практичним працівникам освіти на місцях вирішити основні, головні питання перебудови. Це самокритично визнав її президент тог. Каіров на сесії Академії в грудні минулого року.

Не можна сказати, що працівники Академії не писалися статті з цього актуального питання. Писались і випускались збірники статей, в яких найдетальніше викладалися те, що не викликало найменшого сумніву, і соромливо обходились основне, принципіальне або скоромовкою передавалися цитати класиків. Користь від цих робіт була настільки малою, що перебудова роботи школи фактично не могла розпочатися.

Треба сказати, що ця справа надзвичайно складна, справа державна в прямому сенсі цього слова. Перебудова школи, в якій навчається понад 50 млн. чоловік, — справа настільки серйозна, що можна було б і відмовитися від неї, коли б життя, наша дійсність з усією невідворотністю не ставила б її на порядок денний. Директиви XX партз'їзду

підтвердили насущну її необхідність.

І ось при наявному відставанні теорії робляться перші практичні кроки в порядку експерименту. Так, в деяких школах УРСР, в тому числі в ряді одеських шкіл, введено спеціальні класи, в яких один день на тиждень учні проводять на виробництві. Практикуються й інші форми. Практичні кроки, що здійснюються на місцях, порушили такі питання, на яких раніше лежало педагогічне табу, а саме—питання про проведення фуражі в старших класах з урахуванням виробничого оточення школи, а також питання, чи слід і надалі в конкретних історичних умовах відмовитися повну уніфікацію змісту літератури в старших класах (боротьба за це на певному етапі розвитку радянської школи відіграла прогресивну роль).

Вже те, що про такі питання пишуть, є фактом помітного розвіювання того туману, який облутовував проблему розвитку шкільної освіти. Життя йде своєю чергою, потреби соціалістичної практики, комуністичного будівництва будуть під виробованим керівництвом нашої партії цілком задоволені і в цьому пункті.

Великі претензії школа має також по педагогічних інститутах та університетах, випускники яких не підготовлені до здійснення політехнічного навчання. Так, наприклад, в нашій

чальних закладах — технічних, сільськогосподарських тощо, — в системі трудових резервів, а також по зайнятості молоді в промисловості і сільському господарстві Одеської області ці України.

Могли б провести науковий аналіз програм середньої спеціальної школи. Порівняти програми радянських і зарубіжних шкіл різних типів (загально-освітньої і технічної).

Могли б проаналізувати можливість фуражі в старших класах середньої школи, вивчаючи з особливостями виробництва тієї чи іншої області, враховуючи особливості економіки того чи іншого району і навіть враховуючи різноманітні нахили, здібності та обдаровання учнівської молоді.

Наші вчені могли б переглянути програми школи, яка політехнізується, підручники, методозорбітки в світлі нових вимог і внести свої пропозиції, рекомендації, а також створити ряд керівництв та посібників для школи.

Нашими силами може бути вивчені питання про вимоги до вчителя в його підготовці до роботи в нових умовах (знання основ виробництва, його економіки, основ технології та інше).

В зв'язку з цим можна буде встановити, чи відповідно підготовка студентів на природничих факультетах нашого університету тим завданням, які перед нами ставляться.

З усіх порушених питань університету слід би взяти більш широку участь в проведенні лекційної роботи, організувавши лекторій з питань політехнізації (на зразок лекторію фізико-математичного факультету).

Можна з користю для справи проводити екскурсії професорсько-викладацького складу і студентів на підприємства міста з постановкою обмінних доповідей і встановленням творчості створення політехнічної школи з нахилом до сільськогосподарських спеціальностей (агрономія, зоотехніка, механізація, електрфікація, меліорація та інші), вивчити досвід по використанню праці школярів в роботі МТС, колгоспів.

Нашими силами може бути вивчені питання про вимоги до вчителя в його підготовці до роботи в нових умовах (знання основ виробництва, його економіки, основ технології та інше).

В зв'язку з цим можна буде встановити, чи відповідно підготовка студентів на природничих факультетах нашого університету тим завданням, які перед нами ставляться.

З усіх порушених питань університету слід би взяти більш широку участь в проведенні лекційної роботи, організувавши лекторій з питань політехнізації (на зразок лекторію фізико-математичного факультету).

Можна з користю для справи проводити екскурсії професорсько-викладацького складу і студентів на підприємства міста з постановкою обмінних доповідей і встановленням творчості створення політехнічної школи з нахилом до сільськогосподарських спеціальностей (агрономія, зоотехніка, механізація, електрфікація, меліорація та інші), вивчити досвід по використанню праці школярів в роботі МТС, колгоспів.

Е. Б. ЛЕЙБМАН.

Тло університету

О. Х. ВОСТОКОВ

27 березня минуло 175 років з дня народження видатного російського мовознавця, «патріарха слов'янської філології» О. Х. Востокова.

Своїми глибокими дослідженнями мови старовинних пам'яток слов'янського письменства, своїми відкриттями, заснованими на них, Востоков поклав основу порівняльного слов'янського мовознавства: «Всі слов'янські філологи повинні були стати його послідовниками або залишитися в числі відсталих», — писав академік І. І. Срезневський.

Порівняльно-історичний метод вивчення слов'янських мов, вперше вжитий Востоковим, дав змогу зрозуміти нез'ясовані раніше явища слов'янських мов, визначити місце старослов'янської мови серед інших слов'янських мов, зрозуміти взаємовідношення між ними, історичний розвиток їх, побудувати історичну граматику російської мови, дати наукову періодизацію її.

Виставка, влаштована науковою бібліотекою, відбиває наукову діяльність О. Востокова. На виставці представлені численні його праці в перших їх виданнях. Привертають увагу славнозвісні «Рассуждения о славянском языке» О. Востокова, що створили епоху в історії слов'янського мовознавства.

На виставці представлені неочікувані для вивчення слов'янських мов праці Востокова по опису пам'яток старовинного слов'янського письменства; серед них виділяється його класичний капітальний труд «Описание русских и славянских рукописей Румянцевского музея» (1842 р.), який є неперевершеним зразком наукових методів опису рукописів і надає нам право вважати О. Востокова засновником слов'янської палеографії.

Особливу увагу привертає фототипічне видання «Остромирова Евангелія» — найстарішого пам'ятника російського письменства, що був створений 900 років тому (в 1056—1057 рр.), одного з найважливіших джерел для вивчення старослов'янської та староруської мов. Видання Востоковим «Остромирова Евангелія» (1843 р.) точно відтворює текст пам'ятника і містить підрядковий текст грецького оригіналу та докладний граматичний коментар. Воно стало взірцем для всіх наступних наукових видань старовинних слов'янських рукописів.

З ім'ям Востокова пов'язані також успіхи в розвитку російської граматичної думки. На виставці представлено кілька видань його підручників з російської граматики, («Российская грамматика», «сокращенная» і «пространная»), які неодноразово перевидавалися за життя вченого. На цих підручниках виховувалися покоління російських лінгвістів.

На виставці експоновано екземпляр «Российской грамматики», подарований автором професору Новоросійського університету П. С. Білярському.

Значне місце на виставці займають праці Востокова в галузі російської та слов'янської лексикографії — словники російської та старослов'янської мов, що склалися та редактувалися ним і є результатом багаторічної упертої праці.

Н. ЮСІМ.

Більше уваги хоровавому колективу

Голова правління студклубу О. Бабкін повідомив, що колектив художньої самодіяльності нашого університету включився в підготовку до першого університетського фестивалю. Разом з іншими колективами художньої самодіяльності до фестивалю готується університетський хор.

В постанові бюро ВЛКСМ «Про Всеосюзний фестиваль радянської молоді» сказано: «Звернути особливу увагу на широкий розвиток хорового співу серед молоді...»

Громадські організації університету провели відповідну роботу по залученню студентів до хорового колективу. Зараз кількість учасників хорового гуртка досягає 160 чоловік. Відвідування гуртка помітно поліпшилось. Заняття хору проходять продуктивно.

Про репертуар хору розповів керівник хорового колективу т. Кіосе.

Хороший почин

Недавно на нашому курсі пройшов диспут по книзі польського письменника К. Брандаса «Гражданне».

Це наш перший вдало організований диспут. Книга розповідає про будівництво нової Польщі, розкриває боротьбу людей, різних за віком і професією, в ім'я світлого майбутнього соціалістичної Польщі.

На диспуті виступали майже всі присутні. Дуже цікавими були виступи студентів-поляків Кульського, Крися, Пастви, Глуда, які говорили про нову Польщу, про висвітлення в книзі ролі партійної організації, зупинились на образах інженера Кузнара, його сина Антека, Агнетки, Павла Чижя.

По питаннях про викриття ворогів Польщі, що виведені в книзі, виступив студент Гуляк, який зупинився на аналізі образів ворога народу Дзялинуса і редактора газети «Голос народу» Ленкота.

Підняті питання викликали великий інтерес у присутніх, деякі студенти виступали по декілька раз. Диспут пройшов добре, і ми вирішили продовжити хороший почин — взяти участь у факультетському диспуті по книзі Граніна «Искатели», а на курсі обговорити новий твір Кочетова «Молодість з нами».

М. НИКОЛЕНКО, студентка IV курсу історичного факультету.

НАМ пишуть

ЦІКАВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

За останній час пушкініана поповнилась новими матеріалами. Так, «Тагільська знахідка» проливає світло на останній рік життя О. С. Пушкіна.

Одеська комісія по вивченню життя і творчості великого російського поета, яка існує при Будинку вчених м. Одеси, нещодавно на одному з своїх засідань слухала повідомлення кандидата філологічних наук М. М. Копиленка на тему: «Спогади Н. М. Єропкиної. (Нові матеріали до біографії О. С. Пушкіна)».

Доповідач доводить, що спогади Н. М. Єропкиної, сучасниці великого поета, заслуговують на увагу, цінні своїм більш широким висвітленням деяких сторін особистого життя та творчості поета, і наполягає на достовірності цих спогадів та включення їх в пушкініану.

Після обговорення комісія визнала повідомлення цікавим і постановила винести доповідь тов. М. М. Копиленка на наступну пушкініанську конференцію.

Вступайте до мотошколи

Нечувано швидкими темпами розвивається техніка країни соціалізму, все глибше проникає вона в наш побут, в наше повсякденне життя. В країні, де 35 років тому план електрифікації видавався незбутою ілюзією, тепер дивно виглядає людина, що не знає призначення електричного штепселя або не вміє ввімкнути електролампочку.

Пройде небагато років, і такою ж смішною і відсталою здаватиметься людина, що не вміє водити автомашину, мотоцикл. Незабаром всі випускники середньої школи володітимуть технікою водіння.

Оскільки до учбових планів університету такі предмети не входять, ми ризикуємо потрапити до числа людей, що відстали від вимог часу.

Щоб цього не трапилось, ідіть учитися до мотошколи університету. Друга черга її починає працювати зараз. Там на вас чекає нелегка, але дуже цікава робота: вивчення матеріальної частини мотоцикла, практичні заняття на стадіоні.

Ми, випускники першої черги мотошколи, ще не до кінця оволоділи цією складною майстерністю. Але у нас ще є для цього час. Хоч кафедра фізкультури та спорту нічим не допомагала нам, ми під керівництвом нашого інструктора, студента водного інституту Анатолія Шевченка, набули багато цікавих і корисних знань.

Серед нас багато дипломантів. І всі ми сподіваємось, що, виходячи з університету, крім диплома, ми одержимо і права водія.

За дорученням слухачів мотошколи студентка V курсу фізико-математичного факультету
Н. ВОРОНИНА.

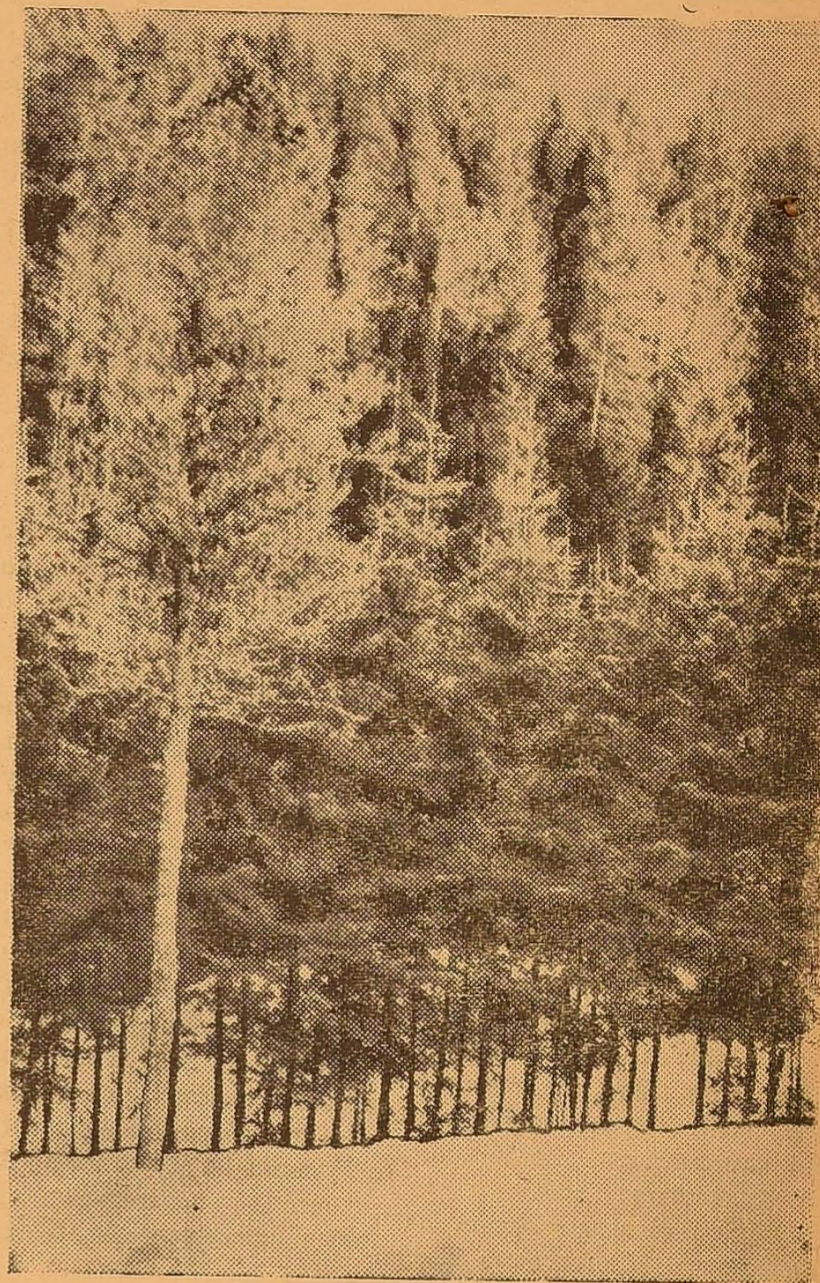
Слідами наших виступів

„Похвала чи критика?“

Під таким заголовком в нашій газеті за № 9, від 14 березня ц. р., була вміщена редакційна замітка.

Замітка повністю передрукована в факультетській газеті «Філолог» з приміткою від редакції «Філолога», в якій визнається, що прізвище аспірантки Савілової в список кращих жінок факультету занесено помилково.

„Долина
Карпат
взимку“.
Фотоетюд
С. Кіро.
Подається
в порядку
конкурсу
на кращий
фотоетюд.

Григорій КОФФ

ХАНЖА

Поправив беретку
розовым пальчиком,
Окинув лодырей
строгим взглядом,
Она говорит:
— Вы знаете,
Нельзя пропускать,
заниматься надо!
Ратую
за дисциплину и знания,
С каждым лентяем
отлично лада,
Она
с огоньком
говорит на собрании,
Прямо в глаза товарищам глядя.
Но дважды в неделю —
и это известно,—
Пустив лакированной сумочкой
зайчики,
Она,
не краснея,
приходит к месту
К последней лекции:
Здравствуйте, мальчишки!

Взор обратив
на старосту радужный,
Она открывает
список своей тощей —
Там причины:
от проводов бабушки
До дня рождения
дядиной тещи.
... И только кармашек
в сумочке глянцево
Видит билеты
на «Дело Румянцева»...
Людам подобным
на свете легко.
Вот основа
подобной политики:
«Пока до собрания
далеко,
Надо жить спокойно,
без критики».
Любой проступок друзей сторожа,
Она им скажет:
— А сам ты хорош?
Имя
таким «активистам» —
ханжа,
Цена их горячим речам —
грощ.

ИСТОРИЯ БЕЗ МОРАЛИ

Регулярно по субботам
За закуской небогатой
В нашей комнате двухсотой
Собираются ребята.
Руки их проворны, ловки,
Их сноровка идеальна,
В угол «белые головки»
Отлетают моментально.
Топят всё в угаре полным,
Песнь несется спозаранку
Про турецкого султана
И про Мучу-мексиканку.
В этом — смысл их жизни главный,
В этом — лозунг их известный:
— Труд и лекции — «отравно!»
— Пьянство и разгул — «железно!»
... Восемь тумб перевернули,
Все ступени облевали,
У сержанта на бульваре
Кант с шинели оторвали...
... Эти факты изложили
на бумаге протокола.
Мы сидим на заседаниях
комитета комсомола.

Сколько раз давалось слово,
Подкрепленное слезами...
Вот где булет суд суровый!
Вот где совесть экзамен!
Где былая их отага?!
Но комсорг овечкой блеет:
— Ах, как выпьет он, бедняга,
Так собою не владеет.
Невнимательны мы были,
Мы не дали им работы,
Мы их мало загрузили,
Потому они и пили
Регулярно по субботам.
... Пятый выговор намечен,
И сказали разгильдяи:
— Были, мол, в субботний вечер
Свиньи мы и негодяи...
... Регулярно по субботам
За закуской небогатой
В нашей комнате двухсотой
Собираются ребята.

Редактор І М. ДУЗЬ.